

Sygn. akt II Cz 659/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 17 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Henryk Haak

Sędziowie: SSO Wojciech Vogt

SSO Marian Raszewski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. W., D. W. (1) i D. W. (2)

przeciwko J. S., K. S. i małoletniemu A. S.

o opróżnienie lokalu mieszkalnego

w przedmiocie zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kępnie

z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. akt I C 167/14

postanawia:

- 1. zmienić punkt 3. postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie z dnia 17 sierpnia 2016 r., sygn. akt I C 301/16, w ten sposób, że zasądzić od pozwanych J. S. oraz K. S. solidarnie na rzecz powodów W. W., D. W. (2) oraz D. W. (1) kwotę 701,00 (siedemset jeden) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie;**
- 3. nie obciążać pozwanych kosztami postępowania zażaleniowego.**

SSO Wojciech Vogt SSO Henryk Haak SSO Marian Raszewski

Sygn. akt II Cz 659/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie umarzając postępowanie z powództwa W. W., D. W. (1) i D. W. (2)

przeciwko J. S., K. S. i małoletniemu A. S. o opróżnienie lokalu mieszkalnego, zasądził od pozwanych J. S. i K. S. solidarnie na rzecz powodów kwotę 631 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, Sąd Rejonowy wskazał jako podstawę prawną art. 98 k.p.c. oraz wyszczególnił, że na koszty procesu weszło złożyło się wynagrodzenie adwokata w kwocie 480 zł, połowa opłaty od pozwu w kwocie 100 zł oraz opłaty od pełnomocnictw trzech powodów w kwocie 51 zł.

Zażalenie na postanowienie o zwrocie kosztów procesu zawarte w punkcie 3. powyższego postanowienia wnieśli powodowie.

Skarżący zarzucili zaskarżonemu orzeczeniu:

- 1) nierozpoznanie istoty sprawy przejawiające się w zaniechaniu orzeczenia przez Sąd o żądaniu strony w zakresie zwrotu kosztów procesu według załączonego przez pełnomocnika powodów spisu kosztów oraz w braku zbadania materialnej podstawy żądania powodów co do zwrotu kosztów procesu w pełnej poniesionej wysokości,
- 2) niewskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia jakie argumenty legły u podstaw zaliczenia w skład kosztów poszczególnych pozycji, w tym wynagrodzenia adwokata w oparciu o § 7 pkt 1 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie, a nie w oparciu o załączony przez pełnomocnika powodów spis kosztów,
- 3) naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia tj. art. 109 § 1 k.p.c. poprzez zasądzenie od pozwanych J. S. oraz K. S. solidarnie na rzecz powodów kwoty 631,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, pomimo złożenia przez powodów sądowi spisu kosztów opiewającego na łączną kwotę 2.781,00 zł, co uniemożliwia stronie powodowej realizację roszczenia o zwrot kosztów w wymiarze rzeczywiście poniesionym,
- 4) naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia tj. art. 109 § 2 k.p.c.,
- 5) brak wzięcia pod uwagę przez sąd I instancji celowości poniesionych kosztów oraz niezbędności ich poniesienia z uwagi na charakter sprawy oraz pominięcie niezbędnego nakładu pracy pełnomocnika oraz czynności podjętych przezeń w sprawie, w tym czynności podjętych w celu polubownego rozwiązania sporu, również przez wniesieniem pozwu, a także wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej rozstrzygnięcia,
- 6) naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w zakresie dokumentów załączonych do pozwu oraz pisma pełnomocnika z dnia 12 sierpnia 2016 r., które to naruszenie przejawia się w niewłaściwej ocenie zgromadzonego dotychczas w sprawie materiału dowodowego w kontekście oceny zasadności żądania zwrotu kosztów procesu w wysokości rzeczywiście poniesionej przez powodów,
- 7) naruszenie zasad słuszności wyrażające się w zasądzeniu na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, która to kwota nie pokrywa wszystkich kosztów procesu rzeczywiście poniesionych, podczas gdy, powodowie realizując prawo do sądu mają prawo do udzielenia im ochrony w pełnym wymiarze zgodnie z instytucją spisu kosztów przewidzianą w art. 109 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżący wnieśli o:

- zmianę zaskarżonego postanowienia w punkcie 3. poprzez zasądzenie od pozwanych J. S. oraz K. S. solidarnie na rzecz powodów W. W., D. W. (2) oraz D. W. (1) kwoty 2.681,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że nie są słuszne zarzuty skarżących dotknięcia zaskarżonego postanowienia naruszeniami w postaci nierozpoznania istoty sprawy przejawiające się w zaniechaniu orzeczenia przez Sąd o żądaniu strony w zakresie zwrotu kosztów procesu według załączonego przez pełnomocnika powodów spisu kosztów oraz w braku zbadania materialnej podstawy żądania powodów co do zwrotu kosztów procesu w pełnej

poniesionej wysokości, jak również niewskazania w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, jakie argumenty legły u podstaw zaliczenia w skład kosztów poszczególnych pozycji, w tym wynagrodzenia adwokata w oparciu o § 7 pkt 1 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie, a nie w oparciu o załączony przez pełnomocnika powodów spis kosztów. Należy wskazać, że zgodnie z art. 361 k.p.c. do uzasadnienia postanowienia o kosztach procesu stosuje się odpowiednio art. 328 § 2 k.p.c.,

a zatem uzasadnienie to powinno zawierać przytoczenie przepisów prawa stanowiących podstawę rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienie dlaczego w indywidualnej sprawie mają zastosowanie powołane przepisy (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10.10.2013 r., III CZ 30/13, Legalis Nr 877707), przy czym, jeżeli Sąd orzeka zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 98 k.p.c., powinien w uzasadnieniu wskazać jedynie ten przepis oraz wyjaśnić, na jakiej podstawie ustalił wysokość zasądzonych kosztów. Takie orzeczenie odpowiada wymogom, o których mowa w art. 328 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 26.1.2012 r., III CZ 79/11, Legalis Nr 469574).

W niniejszej sprawie w uzasadnieniu rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, Sąd I instancji wskazał jako podstawę prawną art. 98 k.p.c. oraz kwoty, które złożyły się na koszty procesu, odmawiając tym samym uznania za zasadne zasądzenia pozostałych kosztów ujętych w spisie, co umożliwi dokonanie kontroli instancyjnej orzeczenia.

Przechodząc do rozważenia zasadności pozostałych zarzutów, należy wskazać, że zgodnie z utrwalonym i jednolitym orzecnictwem Sądu Najwyższego, wygrywającym proces współuczestnikom reprezentowanym przez tego samego adwokata sąd przyznaje zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego pełnomocnika, biorąc pod uwagę, zgodnie z art. 109 § 2 k.p.c., celowość poniesionych kosztów oraz niezbędność ich poniesienia z uwagi na charakter sprawy, a w sytuacji reprezentowania strony przez zawodowego pełnomocnika, także niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, jak również stawki określone przepisami rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie czy też radców prawnych. Wskazać przy tym należy, że przywołane wyżej unormowania odnoszą się do ustalania kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, a więc kosztów z tytułu wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego przed sądem, jakie strona będzie mogła uzyskać od przeciwnika w razie wygrania przez nią sporu, ale też kosztów jakie będzie musiała zwrócić profesjonalnie reprezentowanej stronie przeciwnej, jak przegra sprawę w sądzie. Unormowania te nie ingerują natomiast w wysokość honorarium ustalonego umownie pomiędzy stroną a jej pełnomocnikiem (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2007r. III CZP 130/06, OSNC 2008/1/1; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV Cz 142/10, Legalis Nr 429266; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 31 stycznia 2013r., I ACa 517/12).

Uzasadniając zarzuty, skarżący wskazali, że przedłożony przez pełnomocnika powodów spis kosztów obejmował koszty wynagrodzenia adwokackiego, w rozumieniu art. 98 § 3 k.p.c., w kwocie 2.460 zł brutto, która nie przekracza wartości przedmiotu sporu. Nadto za zasadnością uwzględnienia żądania zasądzenia tej kwoty przemawia wymiar niezbędnego nakładu pracy pełnomocnika oraz czynności podjętych przezeń w sprawie, w tym czynności podjętych w celu polubownego rozwiązania sporu, również przez wniesieniem pozwu, a także wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej rozstrzygnięcia.

Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy, należy wskazać, że niniejsza sprawa dotyczy typowej eksmisji z lokalu mieszkalnego. Zarówno przed wniesieniem pozwu, jak i po jego wniesieniu, pełnomocnik powodów podejmował zwykle czynności właściwe dla spraw tego rodzaju. Nadto w sprawie tej nie odbyła się żadna rozprawa, z uwagi na umorzenie postępowania na skutek cofnięcia pozwu na skutek dobrowolnego opuszczenia lokalu przez pozwanych, co nastąpiło w krótkim czasie po wytoczeniu powództwa.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że ustalając wysokość wynagrodzenia Sąd Rejonowy właściwie ocenił niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia i zasadnie nie znalazł podstaw dla uwzględnienia żądania zasądzenia wielokrotności stawki minimalnej.

Za trafny należy natomiast uznać zarzut skarżących nieuzasadnionego nie uwzględniania przez Sąd I instancji wniosku o zasądzenie wydatków w postaci opłaty za odpis księgi wieczystej w kwocie 30,00 zł oraz opłat za wysłanie listów poleconych do pozwanych w kwocie 40,00 zł. Stosownie do dyspozycji przepisu art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się min. wydatki jednego adwokata. Pod pojęciem "wydatki jednego adwokata" należy rozumieć koszty poniesione w związku z czynnościami jednego adwokata (różnorakie, aczkolwiek uzasadnione okolicznościami sprawy) w danym postępowaniu (uchwała Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2012 r., III PZP 4/12, OSNAPiUS 2012/23-24/280). Należy uznać, że przedmiotowe wydatki spełniają te kryteria, a zatem nie było podstaw do nieuwzględnienia żądania zwrotu kosztów procesu w tym zakresie wg przedstawionego spisu.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w punkcie 1. sentencji.

O oddaleniu zażalenia w pozostałym zakresie orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. zd. 2 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Wojciech Vogt SSO Henryk Haak SSO Marian Raszewski